

STATSMINISTERIET

Dato: 30. maj 2006

Statsminister Anders Fogh Rasmussens svar på spørgsmål nr. 94-96 stillet af Det Politisk-Økonomiske Udvalg (alm. del).

Spørgsmål nr. 94:

»Statsministeren bedes redegøre for de gældende retningslinjer og herunder grænser for en ministers involvering af embedsmænd i forhold til rådgivning og bistand i relation til ministerens funktion som partipolitiker.«

Svar:

Af betænkning 1443/2004, som regeringen har taget til efterretning i sin helhed, fremgår bl.a. følgende om embedsværkets rådgivning af ministeren i dennes funktion som partipolitiker:

»5.2.2.3. Ministeren som partipolitiker

Ministeren har i praksis funktioner som partipolitiker, som ikke eller kun indirekte er knyttet til funktionen som minister eller medlem af regeringen. Dette gælder dels ministerens interne position som politiker i sit parti, dels positionen som (lokal) politiker, der søger valg til Folketinget.

Ministre udpeges typisk blandt de mest fremtrædende politikere i det pågældende regeringspartis folketingsgruppe eller partiorganisation. I koalitionsregeringer vil lederne af de deltagende partier og andre personer med fremtrædende tillidsposter således ofte være ministre. Nogle ministre har derfor en række opgaver i relation til ledelsen af partiet eller varetagelsen af andre tillidsposter.

Det er udvalgets vurdering, at det almindelige embedsværk som udgangspunkt bør afstå fra rådgivning og bistand til ministeren i varetagelsen af sådanne partiinterne opgaver.

Ministerens funktion som partipolitiker omfatter også funktionen som folketingspolitiker, der skal vælges lokalt. Stort set alle ministre er i dag medlemmer af Folketinget, eller søger efter udnævnelsen til minister valg hertil. Ministre har derfor som regel en række forpligtelser over for deres valgkreds, og vil under valgkampe til Folketinget være involveret i en personlig valgkampagne i deres kreds.

Det er udvalgets vurdering, at det almindelige embedsværk bør afstå fra rådgivning og bistand til ministeren i relation til ministerens valgkreds samt forberedelse og gennemførelse af dennes personlige valgkamp. Det almindelige embedsværk bør således ikke f.eks. skrive taler til ministerens interne partiarrangementer, udforme indlæg fra ministeren i interne partipublikationer om forhold, der ligger uden for ministerens ressort, eller bidrage til strategiske overvejelser i relation til ministerens personlige valgkamp.

Udvalget er dog opmærksom på, at der kan være hensyn til ministerens myndighedsudøvelse, der nødvendiggør en vis praktisk bistand fra det almindelige embedsværk. F.eks. er der ikke noget til hinder for, at en ministersekretær bidrager med hjælp til at indpasse partipolitiske møder i ministerens kalender eller indsamler oplysninger om arrangementets praktiske karakter og indhold. Der bør til gengæld udvises betydelig tilbageholdenhed med egentlig bistand af faglig eller politisk-taktisk karakter om forhold, der ligger uden for ministerens ressort.

Ministerens funktion som partipolitiker kan være overlappende med funktionerne som forvaltningschef og regeringsmedlem. I praksis vil det være op til den enkelte embedsmand i situationen at vurdere, hvorvidt opgaven i det konkrete tilfælde er af en sådan karakter, at der bør ydes rådgivning og bistand til ministeren, uanset at opgaven har visse partipolitiske aspekter.

I disse overlappende situationer er det af betydning, om partiarrangementerne vedrører emner, der ligger inden for ministerens ressort. Således bør der efter udvalgets opfattelse ikke være noget til hinder for, at det almindelige embedsværk f.eks. skriver en tale til et debatmøde om emner, som ligger inden for ministeriets ressort, eller som har tilknytning til ministerens funktion i regeringen, uagtet at mødet er arrangeret af ministerens parti. Omvendt bør det almindelige embedsværk udvise betydelig tilbageholdenhed i relation til partipolitiske møder om emner, der ligger uden for ministerens ressort eller ministerens funktion som regeringsmedlem.

I den forbindelse bør det nævnes, at det for regeringschefen og enkelte andre centralt placerede ministre — f.eks. partiledere — ikke vil være muligt for embedsværket at begrænse dets rådgivning og bistand til disse ministres ressort. Dette skyldes, at disse ministre ofte - også på områder uden for deres ressort - i praksis vil skulle tegne regeringens holdninger og dermed kan have behov for rådgivning og bistand fra det almindelige embedsværk.

Det almindelige embedsværk kan deltage i partimøder, hvis det må anses som væsentligt for varetagelsen af opgaver i relation til ministeriets ressort. Hvis ministeren f.eks. benytter partiets landsmøde til lancering af væsentlige initiativer inden for ministeriets ressort, forekommer det naturligt, at det almindelige embedsværk kan bistå med denne lancering. Det kan også i visse tilfælde af praktiske grunde være relevant, at ministersekretæren eller andre embedsmænd er til stede ved interne partimøder eller på partiets landsmøde, f.eks. hvis der er særlige behov for hurtigt at komme i forbindelse med ministeren som følge af presserende sager på ministeriets område.«

Særligt om embedsmænd ansat som særlige rådgivere anføres bl.a. følgende i betænkningen:

»6.2.5.3. Rådgivning og bistand vedrørende ministerens partiarbejde

En række konkrete spørgsmål i relation til særlige rådgiveres rådgivning og bistand vedrørende ministerens parti har været rejst i den offentlige debat såvel som over for udvalget.

Det er i forhold til disse spørgsmål udvalgets principielle udgangspunkt, at de særlige rådgivere ikke på samme måde som det almindelige embedsværk er begrænset af hensynet til partipolitisk neutralitet. Den eneste principielle begrænsning i denne henseende er således det bevillingsmæssige hensyn til, at den særlige rådgiver som lønnet af ministeriet bør udføre et arbejde for ministeren i funktionen som minister, der i dets omfang svarer til ansættelsen. Hovedvægten i den særlige rådgivers arbejdsopgaver bør således være lagt på bistand til ministeren i dennes funktion som minister.

Det er i den henseende udvalgets opfattelse, jf. kapitel 5.2.2., at det i praksis kan være vanskeligt at sondre imellem situationer, hvor en minister optræder i funktionen som minister henholdsvis partipolitiker. I en række politiske sammenhænge, herunder også eksempelvis møder i ministerens

parti, kan grænserne for ministerens forskellige funktioner være flydende. Udvalget lægger i denne sammenhæng vægt på, at særlige rådgivere ikke på samme måde som almindelige embedsmænd er begrænset af hensynet til genanvendelighed. Samtidig kan de særlige rådgiveres opgaver indebære, at det i særlig grad er relevant for dem at deltage i ministerens møder i partiet m.v., hvorved et nært kendskab til ministerens partimæssige baggrund kan erhverves eller opretholdes. Ligeledes kan det efter udvalgets vurdering være en fordel for ministeren, at han eller hun har mulighed for at lade sig rådgive og bistå af den særlige rådgiver i relation til spørgsmål, der ligger i gråzonen mellem ministerens funktioner som minister henholdsvis partipolitiker.

Det er på den baggrund udvalgets opfattelse, at der i relation til ministerens partiarbejde generelt bør gælde vide grænser for de særlige rådgiveres rådgivning og bistand.

Dette gælder eksempelvis for ledsagelse af ministeren til møder i regi af ministerens parti. Udvalget ser ingen principielle hindringer for, at ministrenes særlige rådgivere kan følge ministrene til møder i eksempelvis partiorganisationen, til debatmøder eller til landsmøder i partiet. Det kan således tværtimod være en central del af en særlig rådgivers funktion at udgøre et bindeled mellem ministerens parti og ministeriet samt at bistå ministeren i dennes forbindelser til partiet.

Tilsvarende finder udvalget, at der bør være vide grænser for de særlige rådgiveres bistand til ministrene i form af udarbejdelse af skriftlige oplæg til taler og artikler mv., som ministeren skal bruge i en partimæssig sammenhæng.

Grænsen for de særlige rådgiveres bistand til ministeren i relation til ministerens parti bør efter udvalgets opfattelse trækkes ved opgaver, som kan betragtes som alene vedrørende ministerens rolle som partipolitiker. Eksempler herpå kan være ministerens forhold til den valgkreds, hvori han eller hun er opstillet til Folketinget, eller forhold der alene vedrører ministerens placering og eventuelle opgaver i partiorganisationen. Denne grænse kan og bør dog ikke trækkes skarpt.«

Som det fremgår af ovennævnte, er fokus for betænkning 1443/2004 den faglige og politisk-taktiske rådgivning og ikke den type praktisk arbejde, som er udført i Statsministeriets ministersekretariat i forbindelse med det arrangement, som er baggrunden for nærværende spørgsmål. Der er fast praksis for, at man i ministersekretariaterne kan

bistå ministeren med praktiske spørgsmål, herunder almindelig sekretærhjælp, også når disse ikke har snæver tilknytning til ministerfunktionen.

Spørgsmål nr. 95:

»Hvilke private eller partimæssige arrangementer har statsministeren anvendt Marienborg til, og hvem har betalt udgifterne til disse arrangementer?«

Svar:

I henhold til højesteretssagfører C. L. Davids testamente blev Marienborg i 1962 overdraget til staten som ”vederlagsfri sommerbolig for landets statsminister”. Skiftende statsministre har siden kunnet disponere frit over Marienborg og har benyttet lokalerne i varierende omfang, herunder til private og partimæssige arrangementer. Jeg selv anvender Marienborg som arbejdssted, til møder og som ramme om diverse arrangementer.

Det forhold, at jeg i modsætning til en række af mine forgængere ikke anvender Marienborg som hverken privat eller fritidsbolig, fører ikke til, at jeg finder grundlag for at redegøre i detaljer for min anvendelse af Marienborg. Men jeg kan oplyse, at udgifter til arrangementer på Marienborg, som ikke kan henføres til funktionen som statsminister, afholdes af mig selv eller partiet Venstre.

Spørgsmål nr. 96:

»Hvilken rolle har statsministerens pressechef spillet i forhold til den såkaldte journalistmiddag? Har pressechefens involvering været at betragte som bibeskæftigelse for partiet Venstre, og er pressechefen blevet betalt for dette arbejde af partiet Venstre?«

Svar:

Pressechefen var med ledsager inviteret til den pågældende middag, som blev arrangeret på mit initiativ, men var ikke involveret i det praktiske arbejde i ministersekretariatet med udsendelse af invitationer m.v.